

Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd

**Polisi Ymgysylltiad ac
Ymddygiad
2023-2025**

Enw'r ysgol	Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd
Cyfeiriad a chod post	Llanfair DC, Rhuthun, Sir Ddinbych LL15 2SD
Rhif Ffôn	01824 703169
Cyfeiriad e-bost ar gyfer y polisi hwn	Llanfair.dc@denbighshire.gov.uk
Dolen gwe i'r polisi	https://www.ysgolllanfairdc.cymru/

I'w lenwi gan yr ysgol:

Enw'r polisi	Ymgysylltiad ac Ymddygiad
Rhif fersiwn y polisi	1
Dyddiad cafodd y Polisi ei gymeradwyo'n ffurfiol gan y Corff Llywodraethu	Tachwedd 2023
Dyddiad daw'r polisi i rym	Tachwedd 2023
Dyddiad Adolygu	Tachwedd 2025
Llofnodwyd (Pennaeth)	
Llofnodwyd (Cadeirydd y Corff Llywodraethu)	
Gwybodaeth am y polisi hwn ar gael i rieni/gofalwyr	Mae Canllawiau Statudol yn nodi y dylai'r polisi fod yn hygyrch i rieni/gofalwyr e.e. polisi ar wefan yr ysgol; gwybodaeth ym mhrosbectws yr ysgol; llythyr ar ddechrau pob tymor i bob rhiant/gofalwr.

I'w lenwi gan Wasanaethau Addysg a Phlant Sir Ddinbych:

Datblygwyd y Polisi gan	Mari Gaskill Ysgol Llywelyn Nicola Griffiths Ysgol Pendref Dafydd Jones Ysgol Melyd Dylan Jones Ysgol Glan Clwyd Ceri Ranson Ysgol Brynhyfryd Tim Redgrave Ysgol Esgob Morgan Darren Taylor Ysgol Twm o'r Nant Nicola Wynne-Roberts CSDd
Dyddiad y mabwysiadwyd y polisi gan y Gwasanaethau Addysg a Phlant JMT	
Dyddiad y cyflwynwyd y polisi gwreiddiol i ysgolion Sir Ddinbych	
Rhif y fersiwn a dyddiad	Fersiwn 1
Fersiwn wedi'i ddatblygu gan	
Dyddiad adolygu blynyddol	01/11/2025

Cynnwys

- Datganiad Polisi Ymgysylltiad ac Ymddygiad

Atodiadau

- A. Ymgysylltiad ac Ymddygiad : Hawliau a chyfrifoldebau mewn perthynas â staff
- B. Ymgysylltiad ac Ymddygiad : Hawliau a chyfrifoldebau mewn perthynas â Dysgwyr
- C. Ymgysylltiad ac Ymddygiad : Hawliau a chyfrifoldebau mewn perthynas â Rhieni a Gofalwyr
- D. Rhestr o bolisiâu perthnasol a chyfeiriadau pellach

Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd

Polisi Ymgysylltiad ac Ymddygiad

Yn Ysgol Llanfair DC ein nod yw sicrhau bod yr holl ddysgwyr yn:

- **Ddysgwyr uchelgeisiol, galluog, sy'n barod i ddysgu trwy gydol eu hoes.**
- **Cyfranwyr blaengar, creadigol, sy'n barod i fod yn rhan lawn o fywyd a gwaith.**
- **Dinasyddion moesegol, cydwybodol sy'n barod i fod yn ddinasyddion i Gymru a'r byd**
- **Unigolion iach, hyderus, sy'n barod i fyw bywydau boddhaus yn aelodau gwerthfawr i gymdeithas.**

Er mwyn cyflawni'r canlyniadau gorau ar gyfer ein dysgwyr mae'n hanfodol bod cydweithrediad a phartneriaethau cryf yn bodoli rhwng y disgybl, yr ysgol a'r cartref.

Mae dysgwyr yn dysgu orau mewn awyrgylch â disgyblaeth a threfn lle y cânt eu hatgoffa'n aml o'r disgwyliadau. Mae ein rheolau yn glir ac yn gosod y safonau y dylai'r dysgwyr anelu tuag atynt, yn y dosbarth a thu allan i'r dosbarth. Mae disgyblaeth dda o bwysigrwydd i'r ysgol gyfan ac yn gyfrifoldeb i bob aelod o staff bob amser. Mae ymateb cyson a chadarn gan ein staff i hyrwyddo ymddygiad cadarnhaol a mynd i'r afael ag ymddygiad annerbyniol, yn atgyfnerthu ein disgwyliadau gan y dysgwyr.

Mae problemau yn codi pryd bynnag y bo pobl yn rhyngweithio, yn enwedig pan fo pobl ifanc yn dysgu a phrofi ffiniau ymddygiad derbyniol ac a gytunwyd. Gellir barnu llwyddiant nid drwy absenoldeb problemau ond drwy'r modd yr ydym yn mynd i'r afael â nhw. Dylem geisio gwahaniaethu rhwng y broblem a'r unigolyn. Bydd pobl ifanc yn gwneud camgymeriadau a phan fyddant yn gwneud y rhain, mae angen ymateb, nid adwaith.

Mae ein disgwyliadau yn amlinellu'r ymddygiad, agwedd a threfn y dylai pob aelod o gymuned ein hysgol eu dilyn bob amser.

Disgwyliadau'r Ysgol: A B, C, Rheolau Aur Ysgol Llanfair

Agwedd da- A good attitude

Dylai pawb gyrraedd yn ysgol gyda agwedd dda tuag at fywyd ysgol. Agwedd bositif tuag at pob aelod o gymuned yr ysgol ac i ddysgu.

Barod i ddysgu – Ready to learn

Dylai pawb fod yn barod i lwyddo a chyflawni ym mhob peth maent yn wneud, barod i wynebu heriau a derbyn cymorth, ac i fantaisio'n llawn ar hyn a gynigir.

Cyfrifoldeb – Responsibility

Dylai pawb ddangos parch tuag at eu hunain a phob aelod o gymuned yr ysgol, a chymryd cyfrifoldeb dros weithredoedd eu hunain.

Rheoli ymddygiad

Yn Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd rydym wedi ymrwymo i sicrhau bod addysgu a dysgu effeithiol yn cael ei gyflawni ac mae ymddygiad da yn orfodol ym mhob agwedd o fywyd yr ysgol. Rydym yn ceisio creu awyrgylch dysgu cadarnhaol drwy:

- Hyrwyddo ymddygiad da a disgyblaeth.
- Hyrwyddo hunan-barch, hunanddisgyblaeth, parch tuag at awdurdod.
- Hyrwyddo perthnasau cadarnhaol sy'n seiliedig ar barch y naill at y llall.
- Hyrwyddo cysondeb wrth ymateb i ymddygiad cadarnhaol a negyddol.

Am bod Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd ynghlwm a'r Eglwys yng Nghymru yr ydym yn hyrwyddo Gwerthoedd Cristnogol trwy gydol y flwyddyn. Credwn maent yn tanlinellu egwyddorion yr ysgol ac yn helpu'r dysgwyr i ddatblygu sylfaen gadarn er mwyn iddynt fagu i fod yn ddinasyddion gyda werth a moeseg.

Gwerthoedd Cristnogol Christian Values

Haelioni	Generosity
Diolchgarwch	Thankfulness
Tosturi	Compassion
Dewrder	Courage
Maddeuant	Forgiveness
Cyfeillgarwch	Friendship
Gonestrwydd	Truthfulness
Cyfiawnder	Justice
Dyfalbarhad	Perseverance
Ymddiriedaeth	Trust
Gwasanaeth	Service
Parch	Respect

Sant Cynfarch a Santes Fair

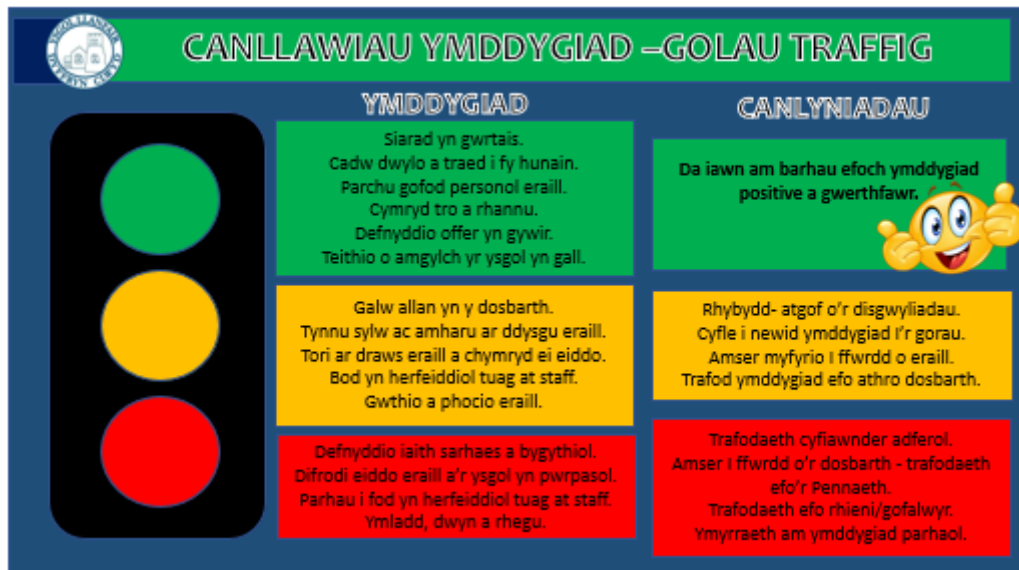

ESGOBAETH LLANELWY
FFYD • FOD A GORATH • DANGOS CARAD
GROW FAITH • BRING HOPE • DEMONSTRATE LOVE
DIOCESE OF ST ASAPH

Rheolaeth Dosbarth – System Goleuadau Traffig

Ym mhob dosbarth mae monitor ymddygiad dysgwyr yn gyfrifoldeb yr athro dosbarth mewn partneriaeth â chymorthyddion. Mae'r holl ddysgwyr ac aelod o'r staff yn ymwybodol o beth yw ymddygiad ar gyfer pob 'lliw golau traffig' a'r canlyniadau a all ddilyn.

Trafodaethau Dull Adferol

Mae Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd yn parchu hawliau unigolion a chydlyniant cymunedol ac yn defnyddio dull cyfiawnder adferol i ddatrys gwrthdaro ac i atal niwed. Mae dulliau adferol yn galluogi'r rhai sydd wedi derbyn niwed i gyfleu'r effaith i'r rhai sy'n gyfrifol, ac hefyd i'r rhai sydd yn gyfrifol i gydnabod yr effaith hon a chymryd camau i'w unioni o dan oruwchwylliaeth aelodau staff.

Mae staff yn defnyddio dulliau adferol ar sail pedwar egwyddor wrth drafod efo disgyblion:

Parch: mae pawb sy'n gysylltiedig yn gwrando ar barn a safpwynt pawb ac yn dysgu i werthfawrogi hyn..

Cyfrifoldeb: mae pawb sy'n gysylltiedig yn cymryd cyfrifoldeb am eu rôl a gweithred yn y gwrthdaro.

Atgyweirio:Repair: dangos empathi ac yn cydnabod y niwed, ac yn datblygu teimladau a sgiliau i ddatrys gwrthdaro.

Ail-integreiddio:. Datrys y gwrthdaro ac ail-adeiladu perthnasoedd ac ymddiriedaeth yn y gymuned.

(<http://www.restorativejustice4schools.co.uk>)

Cydnabyddiaeth Llwyddiant ac Ymddygiad Positif

Cyfle i wobrwyo Dysgwyr am eu cyflawniadau.

- **Lefel Dosbarth** – Mae'r athrawon yn meddu ar sgiliau i nodi cyfleoedd i ganmol Dysgwyr a chynabod eu llwyddiannau, fel y Pwerau Dysgu, ymddygiad, llwyddiant, cwrteisi a siarad Cymraeg.
- **Pennaeth**- Gwahodd y plant i gwrdd â'r Pennaeth i gydnabod lwyddiant.

Esiampwl o'r wyth Pwer Dysgu

Yr ydym yn Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd, yn defnyddio Pwerau Dysgu wrth edrych i ganmol a gwobrwyo plant efo Seren yr Wythnos. Yn ystod Gwasanaethau wythnosol mae dysgwyr yn derbyn canmoliaeth a gwobr o flaen yr holl ysgol am eu ymdrechion. Dewisir athrawon dosbarth y plentyn/plant a fydd yn derbyn y gwobr ar sail un o'r wyth Pwer Dysgu.

Tystysgrif Seren yr Wythnos

Fel mewn unrhyw ysgol, mae bron ein holl ddysgwyr yn gwrtais ac yn ymddwyn yn dda rhan fwyaf o'r amser. Maent yn awyddus i ddysgu a chyfrannu'n llawn at bob agwedd o fywyd yr ysgol. Er mwyn i ddysgwyr gyflawni ar y lefel uchaf o fewn eu gallu, mae agweddau da, cefnogaeth rhieni a sefydlu'r amodau cywir ar gyfer dysgu oll yn allweddol. Mae safonau ymddygiad derbyniol a pharch yn dibynnu ar enghraifft gennym i gyd: mae gennym oll gyfraniad cadarnhaol i'w wneud. Mae'n rhaid gweithio i gyflawni trefn, nid yw'n digwydd ar ddim. Mae pawb yma yn yr ysgol at ryw bwrpas a dylai bod pob person yn cael eu parchu a'u trin fel unigolyn.

Mae gan staff yr ysgol hawliau a chyfrifoldebau i gadw at (Atodiad A). Mae rhain yn bwysig gan fod staff yn cydweithio ac yn dylanwadu'r disgyblion dan eu gofal, mae

gan y disgyblion hefyd hawliau a chyfrifoldebau (Atodiad B). Wrth fod rhan o gymyned yr ysgol mae gan y rhieni a gofalwyr dyletswyddau hefyd (Atodiad C).

Mae perthnasau yn hanfodol – rhwng pawb ac ar bob lefel. Dylem oll wneud ymdrech i:-

- **Gyfarch a chael ein cyfarch**
 - **Siarad a gwranddo**
 - **Gwenu ac uniaethu**
 - **Cyfathrebu**
 - **Gwneud gwahaniaeth**
- **Dangos cydraddoldeb a thegwch.**

Atodiad A

Ymgysylltiad ac Ymddygiad

Hawliau a chyfrifoldebau mewn perthynas â staff

Disgwyliadau'r Ysgol: A B, C, Rheolau Aur Ysgol Llanfair

Agwedd da- A good attitude
Dylai pawb i gyrraedd ysgol gyda agwedd da tuag at bywyd ysgol. Agwedd positif tuag at pob aelod o gymuned yr ysgol ac i ddysgu.

Barod i ddysgu – Ready to learn
Dylai pawb i fod yn barod i lwyddo a chyflawni ym mhopeth maent yn gwneud, barod i wynebu heriau a derbyn cymorth, ac i fantaisio'n llawn ar hyn a gynigir.

Cyfrifoldeb – Responsibility
Dylai pawb ddangos parch tuag at eu hunain a phob aelod o gymuned yr ysgol, a chymryd cyfrifoldeb dros gweithredoedd eu hunain.

Hawliau a Chyfrifoldebau

Mae gan Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd a'i staff yr hawl i:-

- Orfodi polisi ymddygiad yr ysgol gan gynnwys rheolau a mesurau disgyblu.
- Disgwyl i ddysgwyr a rhieni gydweithredu i gynnal hinsawdd dysgu trefnus.
- Disgwyl i ddysgwyr barchu hawliau Dysgwyr eraill ac oedolion.
- Peidio â derbyn ymddygiad camdriniol a threisgar.
- Ymgysylltu ag asiantaethau allanol fel y bo'n briodol.

Disgwyliadau yn y Dosbarth

Mae angen i reolau'r dosbarth fod yn isel o ran nifer a dylid cyfeirio atynt yn rheolaidd gan yr athrawon dosbarth. Dylid holi'r dysgwyr ynglŷn â'r rheolau a gofyn iddynt gynnig rhesymau pam fod gennym reolau o'r fath. Bydd y rheolau yn parhau i fod yn effeithiol os yw'r holl athrawon yn eu defnyddio yn rheolaidd.

Mae'n allweddol ein bod yn rheoli ein disgwyliadau yn seiliedig ar allu a dealltwriaeth y disgybl.

Dylai'r holl staff ddilyn yr un gweithdrefnau :

- Dechrau a gorffen gwers ar amser bob tro.
- Cymryd cofrestr y dosbarth a nodi unrhyw ddisgyblion sy'n hwyr.
- Nodi'r amcan dysgu ar y bwrdd gwyn a sicrhau bod adnoddau ar gael.
- Atgoffa'r dysgwyr o'r disgwyliadau'n rheolaidd a chanmol yn gyson.
- Peidio â gadael yr ystafell ddosbarth, oni bai bo argyfwng.

- Cadw dysgwyr ar y dasg drwy gydol y wers a pheidio â gadael iddynt adael yr ystafell ddosbarth, oni bai bo argyfwng.
- Nodi ardaloedd problemus mewn dosbarthiadau, a lleoli ein hunain mewn ymateb i hyn.
- Gwybod enw'r holl ddisgyblion sydd yn ein gofal.
- Cymryd cyfrifoldeb am ddisgyblaeth a defnyddio'r system 'golau traffig'.
- Mae pob diwrnod yn ddechreuad newydd.
- Mae pob gwers yn ddechreuad newydd.
- Cynnal cyfarfodydd cymodi. - defnyddio dulliau adferol mewn trafodaethau.
- Defnyddio tystysgrifau canmol yn wythnosol – Seren yr Wythnos ar sail Pwerau Dysgu a Deio Draig am y dosbarth sy'n dangos cynnydd yn siarad Cymraeg.
- Creu bwrdd cydnabyddiaeth.

Dylai'r holl staff:

- Arddangos ymddygiad da.
- Cynnal rheolaeth emosiynol – rhoi amser i feddwl cyn ymateb.
- Cynnal eich urddas i gynnal perthynas gyda'r plentyn.
- Peidio â chynhyrfu.
- Bod yn hyderus.
- Bod yn gyson.
- Dangos cydymdeimlad.
- Cynnal perthynas broffesiynol – gwahanu'r ymddygiad o'r plentyn.
- Deall y gallant ddylanwadu ar newid a phan fo'r oedolyn yn newid, mae popeth yn newid.
- Cydnabod bod popeth yn dibynnu ar ymddygiad yr oedolyn.
- Bod yn rhagweithiol i sicrhau eich bod yn derbyn y wybodaeth ddiweddaraf am anghenion disgyblion unigol.
- Rhannu arferion da a llwyddiant.

Dylem oll ddilyn yr uchod i sicrhau nad ydym yn:

- Bychanu
- Gweiddi – mae'n bychanu eraill ac yn diddymu'r effaith
- Gor-ymateb neu weithredu'n fyrbyyll
- Cosbi pawb mewn grŵp, neu gosbi rhywbeth nad oes modd ei brofi.
- Bod yn goeglyd.
- Cam-ddefnyddio eich awdurdod.
- Defnyddio bygythiadau gwag.
- Gwneud addewidion na ellir eu cadw.
- Dal dig.

Strategaeth Rheoli Ymddygiad, i greu amgylchedd dysgu cadarnhaol

1. Cynllunio gwersi ar gyfer ymddygiad da

- **Disgwyliadau uchel**

Os oes disgwyliadau uchel ar gyfer yr holl ddysgwyr, byddant yn fwy tebygol o lwyddo. Mae'n rhaid i chi osod ffiniau clir ac mae'n rhaid eu hail-ystyried yn rheolaidd.

- **Gwahaniaethu**

Gall addysgu gwyh leihau problemau ymddygiad, ond nid dyma'r achos bob tro. Dengys ymchwil bod disgwyliadau clir a thasgau sy'n cyd-fynd ag anghenion y dysgwyr yn gwella agwedd tuag at ddysgu.

- **Cyflymdra da mewn gwers**

Gall cyflymdra gwers gynorthwyo i sicrhau bod dysgwyr yn ymgysylltu ac yn gynhyrchio drwy gydol y wers.

- **Amgylchedd dysgu trefnus**

Gall amgylchedd dysgu trefnus a thaclus gynorthwyo i hyrwyddo canolbwyntio ac osgoi tynnu sylw.

2. Perthynas Staff–Disgybl

Dylech sicrhau bod pawb yn cael eu trin yn deg a gyda chysondeb. **Mae pob gwers yn ddechrau newydd.**

3. Brwdfrydedd yr athrawon

Os oes gan yr athro frwdfrydedd tuag at y pwnc, bydd hyn yn cael ei drosglwyddo i'r dysgwyr.

4. Yr athro yn barod ar gyfer y wers

Os yw athro yn y dosbarth yn barod i gyfarch y disgyblion a chynnal cyswllt llygad, mae hyn yn fantais ac yn rhoi rheolaeth o'r ystafell ddosbarth. Dylech ystyried cynllun eistedd priodol ar gyfer pob dosbarth.

5. Canmoliaeth

Dylai'r staff ystyried defnyddio canmoliaeth dair gwaith am bob un cerydd, gall hyn newid agwedd unigolyn yn ystod cyfnod o 2/3 wythnos. **'Eu dal yn ymddwyn yn dda'.**

6. Iaith

Dylai'r staff ddefnyddio iaith gadarnhaol bob amser. e.e. yn hytrach na dweud "wnewch chi roi'r gorau i siarad" gallwch ddweud "Rwyf eisiau i bawb wrando yn awr", yn hytrach na "Dylan, paid â throi i siarad â Bethan" gallwch ddweud "Dylan, diolch, rwyf angen i ti edrych arnaf i a chanolbwyntio ar dy waith". Ceisiwch beidio â defnyddio cwestiynau ansicr, rhwch gyfarwyddiadau cwrtais.

7. Bod yn gyson.

Beth bynnag fo eich strategaeth ymddygiad, mae'n rhaid bod yn gyson, a dylai pawb gael eu trin yn gyfartal.

Y tu hwnt i'r ystafell ddosbarth

Mae gan yr holl staff gydgyfrifoldeb i hyrwyddo ymddygiad cadarnhaol y tu hwnt i'r ystafell ddosbarth.

Gall amser heb gyfarwyddyd gyfrannu at ddirywiad yn ymddygiad y dysgwyr.

Gallwn oll hyrwyddo ymddygiad da drwy ryngweithio'n gadarnhaol ar bob cyfle.

Dylem ddisgwyl:

- Mwynhau uniaethu â'ch gilydd.
- Croesawu holl aelodau cymuned yr ysgol.
- Dechrau sgwrs ar bob cyfle.
- Delio ag ymddygiad gwael, mae anwybyddu yn golygu caniatáu.
- Gosod safonau uchel o leferydd, ymddygiad a gwisg.

Mae'n arfer da trafod ac adolygu'r gweithdrefnau hyn gyda holl aelodau cymuned yr ysgol yn rheolaidd.

Gall ymddygiad o gwmpas yr ysgol a Dysgwyr sy'n cyrraedd yn hwyr gael effaith negyddol ar eich gwers a gwersi eraill o fewn yr ysgol.

Dylid defnyddio'r canlynol fel canllaw sylfaenol ar gyfer ymddygiad o gwmpas yr ysgol. Sicrhewch cymaint â phosibl eich bod yn pwysleisio'r weithdrefn isod.

Delio ag ymddygiad gwael

Wrth ymateb i ymddygiad annerbyniol, dylai'r staff nodi'r cyngor isod:

- Dylai'r holl staff gadw at strategaeth yr ysgol gyfan ar gyfer rheoli ymddygiad.
- Os yw dysgwr yn "chwarae i'r gynulleidfa", deliwch â'r broblem ymhell oddi wrth y gynulleidfa.
- Eglurwch i'r dysgwr fod gennych ddisgwyliadau uchel ganddynt ac eich bod wedi'ch siomi pan fyddant yn gadael eu hunain i lawr.
- Eglurwch i'r dysgwr unwaith y bydd digwyddiad wedi'i ddatrys yna mae wedi dod i ben yn eich tyb chi. Byddwch yn disgwyl i arferion rheolaidd ailddechrau. Dylai bod pob gwers yn gyfle i ddechrau o'r newydd.
- Po agosaf yw'r gosb i'r camymddwyn, o ran amser, y mwyaf effeithiol y bydd.
- Dylid osgoi cosbau wedi'u hanelu at y dysgwr yn hytrach na'r ymddygiad. Bydd ymddygiad coeglyd, embaras, ofn ac ati yn gwaethygu materion yn lle eu datrys. Gofynnwch i'ch hunain sut fyddech chi'n teimlo pe baech yn yr un sefyllfa.
- Cofiwch nid yw'n bersonol fel arfer.

Honiadau Maleisus

Os gwneir honiad yn erbyn athro, dylai bod datrys yr honiad yn gyflym yn flaenoriaeth glir er budd pawb. Ar unrhyw gam yn ystod ystyriaeth neu ymchwiliad, dylid osgoi oedi diangen.

Dylid trin honiadau gan ddefnyddio'r polisiau a'r gweithdrefnau priodol.

Atodiad B

Ymgysylltiad ac Ymddygiad

Hawliau a chyfrifoldebau mewn perthynas â Dysgwyr

Disgwyliadau'r Ysgol: A B, C, Rheolau Aur Ysgol Llanfair

Agwedd da- A good attitude
Dylai pawb i gyrraedd ysgol gyda agwedd da tuag at bywyd ysgol. Agwedd positif tuag at pob aelod o gymuned yr ysgol ac i ddysgu.

Barod i ddysgu – Ready to learn
Dylai pawb i fod yn barod i lwyddo a chyflawni ym mhopeth maent yn gwneud, barod i wynebu heriau a derbyn cymorth, ac i fantaisio'n llawn ar hyn a gynigir.

Cyfrifoldeb – Responsibility
Dylai pawb ddangos parch tuag at eu hunain a phob aelod o gymuned yr ysgol, a chymryd cyfrifoldeb dros gweithredoedd eu hunain.

Mae hawl gan y dysgwyr i :

- Gael eu trin â pharch a bod pobl yn gwrando arnynt.
- Cael eu haddysgu mewn amgylchedd sy'n ddiogel ac yn ffafrïol er mwyn dysgu.
- Disgwyl camau priodol gan staff yr ysgol wrth ddelio ag unrhyw ddigwyddiad o fwlio, trais, gwahaniaethu neu aflonyddu.
- Defnyddio gweithdrefnau ysgol perthnasol h.y. cwynion, os ydych chi'n teimlo nad yw sefyllfa wedi'i datrys yn foddhaol.

Disgwylir i ddysgwyr gymryd cyfrifoldeb i :

- Ddiwallu disgwyliadau ymddygiad ein hysgol.
- Ymddwyn mewn modd cyfrifol o amgylch yr adeilad a rhoi ystyriaeth i eraill.
- Cyrraedd gwersi yn brydlon.
- Dod â'r offer cywir ar gyfer y wers.
- Dilyn cyfarwyddiadau rhesymol gan staff, dilyn rheolau a derbyn cosbau.

- Ymddwyn mewn modd parchus a chwrtais tuag at bawb.
- Dangos parch ar gyfer safbwyntiau a chredoau eraill.
- Cwblhau'r holl waith dosbarth yn y modd gofynnol.
- Cyflwyno gwaith cartref yn brydlon.
- Dangos parch ar gyfer amgylchedd yr ysgol.
- Arddangos cydgyfrifoldeb a pharch tuag at amgylchedd yr ysgol.
- Gweithredu fel cynrychiolwyr yr ysgol pan nad ydych yn yr adeilad.
- Peidio â dod ag eitemau amhriodol i'r ysgol.
- Peidio â niweidio, dirmygu neu fwlio Dysgwyr eraill neu'r staff.

Eitemau nas caniateir:-

- Dim ffonau symudol yn yr ysgol oni bai am gytundeb efo'r rhiant/gofawr am rhesymau fel cerdded adref. Yn achos yma mi fydd yr athro yn cadw'r ffôn am y dydd.
- Bydd dyfeisiau cerddoriaeth, dyfeisiau gemau neu unrhyw ddyfais sy'n cael effaith negyddol ar ddysgu yn cael eu cymryd.
- Ni chaniateir gwisgo clustffonau y tu mewn i'r adeilad.
- Ni chaniateir diodydd meddal / diodydd egni yn yr ysgol.
- Fferins ac eitemau sy'n cael eu pennu'n bethau nad ydynt yn iach gan yr ysgol.
- Offer TG heblaw'r hyn a gyflwynir neu a gymeradwyir gan Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd gan gynnwys camerâu ac offer recordio.
- Sigarennau / Tybaco / E-sigarennau.
- Eitemau anghyfreithiol neu gyffuriau /sylweddau eraill.

Disgwylir i ddysgwyr:

- Gydymffurfio â'r polisi gwisg ysgol.
- Bwyta yn y ffreutur a'r ardaloedd bwyta dynodedig y tu allan yn unig.
- Parchu eiddo eraill.

Cyngor i ddysgwyr:-

- Peidiwch â dod ag eitemau gwerthfawr nac arian i'r ysgol. Os bydd angen dod ag arian i'r ysgol am weithgareddau a chynlluniwyd, dewch â'r symiau lleiaf posibl.
- Peidiwch â dod ag eitemau dillad ac offer drud i'r ysgol. Ni fydd yr ysgol yn atebol am unrhyw golled neu ddifrod.
- Defnyddio bagiau ar gyfer yr ysgol sy'n addas o ran maint ac yn ddigon cryf i gludo llyfrau ac offer arall.

Teithio i ac o'r ysgol

- Tra bo dysgwyr yn teithio i ac o'r ysgol maent yn cynrychioli'r ysgol ac mae'n rhaid iddynt ymddwyn mewn modd nad yw'n niweidio enw da'r ysgol.
- Dylai dysgwyr barchu pobl ac eiddo yn y gymuned leol ac ymddwyn mewn modd diogel a chyfrifol.
- Efallai y bydd dysgwyr sy'n camymddwyn wrth deithio i ac o'r ysgol yn destun cosbau'r ysgol, a /neu'r rhai sydd ym Mholisi Cludiant Ysgol Sir Ddinbych.

Ymddygiad y tu allan i'r ysgol

Rydym yn gwerthfawrogi profiadau ein dysgwyr, y tu mewn a thu allan i'r ysgol, ac felly byddwn yn disgwyl i'n Dysgwyr ymddwyn mewn modd sy'n hyrwyddo Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd. Fodd bynnag, ar adegau efallai na fydd ymddygiad Dysgwyr yn bodloni'r safonau disgwyliedig ac felly efallai y byddant yn destun gweithredu gan yr ysgol.

Honiadau maleisus gan Ddysgwyr

Os gwneir honiad yn erbyn athro, dylai bod datrys yr honiad yn gyflym yn flaenoriaeth glir er budd pawb. Ar unrhyw gam yn ystod ystyriaeth neu ymchwiliad, dylid osgoi oedi diangen.

Dylid trin honiadau gan ddefnyddio'r polisïau a'r gweithdrefnau priodol.

Mae'n debygol y bydd dysgwyr sydd wedi gwneud honiadau maleisus wedi torri Polisi Ymgysylltiad ac Ymddygiad yr ysgol. Felly dylai'r ysgol ystyried a ddylid cymhwyso cosb briodol, a fyddai'n cynnwys gwaharddiad dros dro neu barhaol (ynghyd ag atgyfeirio at yr heddlu os oes sail i gredu bod trosedd wedi'i chyflawni).

Atodiad C

Ymgysylltiad ac Ymddygiad

Hawliau a chyfrifoldebau mewn perthynas â rhieni a gofalwyr.

Disgwyliadau'r Ysgol: A B, C, Rheolau Aur Ysgol Llanfair

Agwedd da- A good attitude
Dylai pawb i gyrraedd ysgol gyda agwedd da tuag at bywyd ysgol. Agwedd positif tuag at pob aelod o gymuned yr ysgol ac i ddysgu.

Barod i ddysgu – Ready to learn
Dylai pawb i fod yn barod i lwyddo a chyflawni ym mhopeth maent yn gwneud, barod i wynebu heriau a derbyn cymorth, ac i fantaisio'n llawn ar hyn a gynigir.

Cyfrifoldeb – Responsibility
Dylai pawb ddangos parch tuag at eu hunain a phob aelod o gymuned yr ysgol, a chymryd cyfrifoldeb dros gweithredoedd eu hunain.

Bydd cydweithrediad a chysondeb rhwng y rhieni a'r ysgol yn arwain at well canlyniadau ar gyfer eich plentyn.

Credwn fod gan yr holl rieni hawl i gael llais, i gael eu deall a'u parchu. Fodd bynnag, mae gan staff a llywodraethwyr yr ysgol yr un hawliau. Disgwyliwn i chi fod yn gwrtais. Ni fyddwn yn goddef ymddygiad ymosodol, camdriniol neu afresymol.

Disgwyli'r i rieni a gofalwyr:

- Gefnogi'r ysgol.
- Cydymffurfio â holl weithdrefnau a pholisïau'r ysgol.
- Gweithio mewn partneriaeth gyda staff i sicrhau ymddygiad da.

- Cynnal gohebiaeth.
- Hysbysu staff ynglŷn ag unrhyw bryderon.
- Ymateb i bryderon a godwyd gan aelodau o staff.
- Sicrhau bod disgyblion yn dod i'r ysgol gyda'r offer priodol ac yn barod i weithio.
- Osgoi trafod unrhyw bryderon o flaen eich plant neu rieni eraill.
- Osgoi defnyddio cyfryngau cymdeithasol fel y rheng flaen ar gyfer cwynion.
- Cydymffurfio â safonau ymddygiad derbyniol bob amser.

Honiadau maleisus a wnaed gan rieni

Os yw rhiant yn gwneud honiad yn erbyn aelod o staff, dylai bod datrys yr honiad yn gyflym yn flaenoriaeth glir er budd pawb. Ar unrhyw gam yn ystod ystyriaeth neu ymchwiliad, dylid osgoi oedi diangen.

Dylid trin honiadau gan ddefnyddio'r polisïau a'r gweithdrefnau priodol.

Mae'n debygol y bydd rhieni sydd wedi gwneud honiadau maleisus wedi torri'r Polisi Ymddygiad Annerbyniol. Felly dylai'r ysgol ystyried a ddylid cymhwyso cosb briodol neu gysylltu â'r heddlu os oes sail i gredu bod trosedd wedi'i chyflawni.

Atodiad D

Rhestr o bolisïau perthnasol : Maent oll ar gael ar wefan CSDd

- Polisi ar gyfer delio gydag ymddygiad annerbyniol gan gwsmeriaid
- Polisi trosglwyddo ysgolion a reolir
- Polisi Cludiant Dysgwyr
- Polisi Achwyniad ar y Cyd
- Polisïau AD

Polisïau yn seiliedig mewn ysgolion (yr ysgol i ychwanegu rhestr o bolisïau perthnasol).

Polisi Diogelu ac Amddiffyn Plant

Defnydd o Rym Rhesymol ac Ymyrraeth Gorfforol

Polisi **Cwynion**

Gweithdrefnau Amddiffyn Plant Holl Gymru

<http://www.childreninwales.org.uk/policy-document/wales-child-protection-procedures-2008/>

North Wales Safeguarding Board Website that has all the individual policies and guidance which includes the resolving professional differences e

<https://www.northwalessafeguardingboard.wales/policies-and-procedures-children/>

Atodiad F

Rhestr ACE

- **Cam-drin Plant**
 - Cam-drin geiriol
 - Cam-drin corfforol
 - Cam-drin rhywiol

- **Mae aelwyd plentyndod yn cynnwys:**
 - Rhieni yn gwahanu
 - Trais domestig
 - Salwch meddwl
 - Cam-ddefnyddio alcohol
 - Cam-ddefnyddio cyffuriau
 - Cyfnod dan glo

(<http://www.wales.nhs.uk/sitesplus/888/page/88517>)